

เกษตรฯ ผนึกกำลัง 7 กรมใหญ่ ดันโครงการจัดระบบการปลูกข้าว

เมื่อวันที่ 10 มกราคม 2554 ที่โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชั่น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมการข้าวได้จัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง โครงการจัดระบบการปลูกข้าว ปี 2554 มีนายธีระ วงศ์สมุทร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธาน ผู้เข้าร่วมสัมมนาประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค รวม 300 คน ประกอบด้วย กรมชลประทาน กรมส่งเสริมการเกษตร กรมพัฒนาที่ดิน กรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร และกรมการข้าว

นายธีระ วงศ์สมุทร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เปิดเผยว่า สืบเนื่องจากมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 28 กันยายน 2553 เห็นชอบโครงการจัดระบบการปลูกข้าว โดยมีสาระสำคัญจากกรณีเกษตรกรมีการปลูกข้าวต่อเนื่องทันทีหลังจากเก็บเกี่ยวข้าวจนทำให้มีการทำนาถึงปีละ 3 ครั้งหรือ 5 ครั้งใน 2 ปี และปลูกข้าวไม่พร้อมกันในพื้นที่เดียวกัน หรือในเขตโครงการชลประทานเดียวกัน ส่งผลกระทบหลากหลายด้านตามมา ดังนั้นเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นระบบจึงได้จัดสัมมนาในครั้งนี้นี้ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อชี้แจงรายละเอียดโครงการจัดระบบการปลูกข้าวปี 2554 เพื่อวางแผนในการดำเนินงานในกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง และเพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในระดับภูมิภาค

โครงการจัดระบบการปลูกข้าวปี 2554-2556 มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดระบบการปลูกข้าวให้มีการปลูกข้าวปีละไม่เกิน 2 ครั้ง โดยงดเว้นการปลูกข้าวแบบต่อเนื่องทั้งปี ให้มีการใช้น้ำไม่เกินปริมาณน้ำต้นทุนที่มีอยู่ ตัดวงจรการระบาดของศัตรูข้าว และรักษาระบบนิเวศน์ในนาข้าวให้มีความสมดุล โดยมีเป้าหมาย 9 ล้านไร่ พื้นที่ 22 จังหวัด หรือมีพื้นที่ต่อเนื่องกับโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาทั้ง 22 จังหวัด รวมพื้นที่จัดระบบปีละ 3 ล้านไร่ โดยมีวิธีดำเนินการ ดังนี้

1. กำหนดทางเลือกระบบการปลูกข้าวตามช่วงเวลาใหม่ เป็น 4 ระบบคือ ระบบที่ 1 คือ ข้าวนาปี-ข้าวนาปรัง-พืชหลังนา ระบบที่ 2 คือ ข้าวนาปี-ข้าวนาปรัง-เว้นปลูก ระบบที่ 3 คือ ข้าวนาปี-พืชหลังนา-ข้าวนาปรัง ระบบที่ 4 คือ ข้าวนาปี-เว้นปลูก-ข้าวนาปรัง โดยเกษตรกรสามารถเลือกระบบที่แตกต่างจากระบบการปลูกข้าวทั้ง 4 ระบบดังกล่าวได้ขึ้นอยู่กับการตัดสินใจของชุมชนในพื้นที่ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา ซึ่งจะมีความเหมาะสมในแต่ละโครงการเป็นผู้พิจารณา

2. สนับสนุนเมล็ดพันธุ์พืชหลังนา พืชปุ๋ยสด พืชอื่นๆ และปัจจัยการผลิตที่จำเป็น โดยชนิดพันธุ์พืชหลังนา ให้เกษตรกรเป็นผู้เลือกเองโดยเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำทางวิชาการและความเป็นไปได้ในการปลูก

3. เกษตรกรที่ร่วมโครงการที่ไม่เลือกปลูกพืชหลังนา จะได้รับคำแนะนำส่งเสริมให้มีการเริ่มต้นทำนาในช่วงเวลาใกล้เคียงกัน ในแต่ละโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา

4. มีการจัดสรรน้ำ ควบคุมการระบายน้ำให้เป็นไปตามแผนของโครงการจัดระบบการปลูกข้าว

5. ช่วยเหลือเกษตรกรในการจัดหาตลาดเพื่อรองรับผลผลิตพืชหลังนาที่เกิดจากการจัดระบบการปลูกข้าว

6. ผ่อนปรนดอกเบี้ยและเลื่อนกำหนดเวลาชำระหนี้โดยหารือกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กล่าวเพิ่มเติมอีกว่า ประโยชน์ที่ได้รับมี 2 ส่วนคือ ในส่วนของเกษตรกร ต้นทุนการผลิตลดลงจากการใช้เทคโนโลยีที่ถูกต้องและเหมาะสม และผลตอบแทนจากการปลูกข้าวมากขึ้นเพราะละเว้นการปลูก

ข้าวอย่างต่อเนื่อง ทำให้ไม่เสี่ยงจากการขาดแคลนน้ำ การปะปนของข้าววัชพืช และการระบาดของศัตรูข้าว เป็นผลให้ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่เพิ่มขึ้นร้อยละ 20 ในส่วนของประเทศไทยมีการบริหารจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ ระบบนิเวศในพื้นที่นาเขตชลประทานดีขึ้น เพิ่มปริมาณผลผลิตพืชไร่บางชนิดและทดแทนการนำเข้า และลดการนำเข้าสารเคมีและปุ๋ยเคมีจากต่างประเทศ

อนึ่ง การดำเนินงานในช่วงที่ผ่านมา ได้ดำเนินการชี้แจงกับผู้เกี่ยวข้อง ดังนี้ ครั้งที่ 1 ได้มีการชี้แจงโครงการจัดระบบการปลูกข้าวให้แก่ผู้บริหารกรมชลประทานทั่วประเทศ เมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2553 ที่จ.พิษณุโลก ผู้เข้าร่วมประมาณ 100 คน ครั้งที่ 2 ชี้แจงแก่เจ้าหน้าที่ประจำโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา ในพื้นที่โครงการ 22 จังหวัด ทั้ง 48 โครงการ เมื่อวันที่ 11 สิงหาคม 2553 ณ หอประชุมชูชาติกำภู กรมชลประทาน ปากเกร็ด ผู้เข้าร่วมประมาณ 400 คน ครั้งที่ 3 ชี้แจงแก่กลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำในเขตลุ่มน้ำเจ้าพระยาจำนวน 6 รุ่นเมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2553 และวันที่ 31 สิงหาคม 2553 ณ บึงฉวากรีสอร์ท จ.สุพรรณบุรี ผู้เข้าร่วมประมาณ 200 คน ครั้งที่ 4 จัดงานเปิดตัวโครงการจัดระบบการปลูกข้าว เมื่อวันที่ 10 กันยายน 2553 ผู้เข้าร่วมประมาณ 820 คน

กลุ่มประชาสัมพันธ์ ศูนย์สารสนเทศ กรมการข้าว

10 มกราคม 2554